

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

PROSTOLINIJNY i PROSTOLINIOWY

◆◆◆
O J C Z Y S T Y – D O D A J
D O U L U B I O N Y C H

Dwa przymiotniki utworzone od tej samej podstawy (linia prosta) i również dwie, ale obecnie odrębne rodziny wyrazów o zupełnie innych znaczeniach i łączliwości:
PROSTOLINIJNY – prostolinijnie i prostolinijność;
PROSTOLINIOWY – prostoliniowo i prostoliniowość. PROSTOLINIOWY to pojęcie fizyczne o znaczeniu ‘biegnący po linii prostej’. PROSTOLINIJNY w XIX w. – ba! jeszcze na początku XX w. – oznaczał to samo i występował w tym samym użyciu. Od czasów Żeromskiego jednak znaczenia tych przymiotników się różnicowały i PROSTOLINIJNY zaczął pojawiać się wyłącznie w użyciu metaforycznym, dziś jedynym mu właściwym: ‘zdążający prostą, bezpośrednią drogą do celu; prawy, uczciwy, prostoduszny’.